

Protokół Nr 4 /2014 z posiedzenia Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 24 czerwca 2014 r.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady zgodnie z załączoną listą obecności oraz:

- Pan Jarosław Duda Sekretarz Stanu w MPiPS Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych,
 - Pan Krzysztof Kosiński - Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
 - Pani Alina Wojtowicz-Pomierna – Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
 - Dalia Ujazdowska-Kowalik – Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Komunikacji Społecznej i Dialogu Społecznego w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Nieobecność usprawiedliwili: Iwonna Kulikowska, Anna Woźniak-Szymańska, Piotr Pawłowski, Renata Górna.

Pani Przewodnicząca przywitała wszystkich i przedstawiła porządek posiedzenia:

- 1) rozporządzenie Komisji Europejskiej dotyczące wyłączeń blokowych,
- 2) omówienie bieżących prac legislacyjnych Biura,
- 3) przyjęcie protokołu Nr 3/2014 z dnia 19 marca 2014 r.
- 4) sprawy różne i wolne wnioski.

Porządek posiedzenia został przyjęty.

Pan Jarosław Duda Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych poinformował członków Rady, że jest po ostatecznych uzgodnieniach z Ministrem Finansów co do statusu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, który pozostaje jako fundusz celowy z osobowością prawną. Jest przygotowany poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

Pan Minister wyszedł również z propozycją zorganizowania wspólnego posiedzenia Rady Nadzorczej PFRON i Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Pozostaje kwestia uzgodnienia wspólnego dogodnego terminu spotkania.

Pan Minister zaapelował do członków Rady o przygotowanie założeń do nowej ustawy – nowego systemowego wsparcia osób niepełnosprawnych. Zaopatrzenia osobę niepełnosprawną w pracę rehabilitację i niezbędne funkcjonowanie w społeczeństwie. Pomysłów jest bardzo wiele. Pan Minister poinformował, że spotyka się i dyskutuje z różnymi organizacjami pracodawców i organizacjami osób niepełnosprawnych jaki kierunek powinien być obrany przy

tworzeniu nowych założeń. Jak należy przemodelować wszystkie podmioty funkcjonujące czyli organizacje pozarządowe, samorząd i osoby pracujące.

Dobrze gdyby każde środowisko przedstawiło swój pomysł.

Wszystkie zmiany, które do tej pory były wprowadzane były dla ratowania systemu, żeby nie utracić płynności finansowej.

Pani Elżbieta Głogowska przytoczyła informację ze swojego doświadczenia w kontaktach z pracodawcami iż mają więcej miejsc pracy niż pracowników niepełnosprawnych. Jest to skutkiem „pułapki rentowej” osoby niepełnosprawne boją się aktywizacji zawodowej z powodu utraty renty.

System nasz wsparcia osób niepełnosprawnych oparty jest na systemie kwotowym pracodawcy, którzy nie zatrudniają osób niepełnosprawnych płacą składki na PFRON.

POPON ma również pomysł na zmianę ustawy, który przedstawią na piśmie i będzie to też przyczynek do dyskusji na forum.

Założenia powinny być przygotowane do końca tego roku aby można było konsultować z organizacjami osób niepełnosprawnych i pracodawcami zatrudniającymi osoby niepełnosprawne.

Pani Maria Podgórnica zwróciła uwagę aby nie skłócić pracodawców i środowiska osób niepełnosprawnych. Aby dojść do wspólnych rozwiązań.

Osoba niepełnosprawna jako pracownik przysparza jakiś dochód. Liczymy obniżone koszty, jeżeli pracownik niepełnosprawny wytwarza 30% tak zwanej normy. To tyle mu pracodawca płaci a pozostałą część ma rentę socjalną. Takie rozwiązania są w systemie francuskim. Osoba niepełnosprawna nie musi pracować w pełnym wymiarze czasu i nie musi otrzymywać pełnej pensji.

Pan Minister zwrócił uwagę, że należy zdefiniować co to jest praca chroniona. W rozumieniu Pana Ministra praca chroniona to są zakłady aktywności zawodowej. Nie utrzyma się taki system wspierania osób niepełnosprawnych na wolnym rynku.

Pani Przewodnicząca Rady zwróciła uwagę na zmiany ustawowe dotyczące orzecznictwa. Samorządy widzą wielkie zagrożenie w zmianach ustawowych dotyczących świadczeń i zasiłków na osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Pan Minister przypomniał, że w dniu 26 czerwca będzie spotkanie dotyczące ICF, na które zaprasza zainteresowane osoby. W Polsce jest orzeczonych około 1 miliona osób ze znacznym stopniem. Nie ma takiej opcji aby wszyscy otrzymali świadczenie.

Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku aby to właśnie ZUS zajął się orzekaniem do celów rentowych i poza rentowych i ta propozycja też jest do rozważenia.

Pani Krystyna Mrugalska zwróciła uwagę, że to dotyczy praw osoby niepełnosprawnej. To są anomalie przy orzekaniu. Czym ma być orzeczenie dla osoby niepełnosprawnej otwarciem czy zamknięciem. Jest to kwestia szkolenia lekarzy orzeczników i fundamentalnych założeń.

Jerzy Szreter uważa, że istotną kwestią jest przy ewentualnej zmianie władzy zachować ciągłość.

Pani Jadwiga Smulko skierowała pytanie do Pana Ministra w kwestii wycofania się z dofinansowania lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Pan Minister przyznał, że ta koncepcja jest rozważana i stopniowo będziemy się z tego wycofać.

Ad.1

Pani Alina Wojtowicz-Pomierna Zastępca Dyrektora Biura przedstawiła rozporządzenie uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (GBER)

W dniu 23 czerwca 2014 r. Komisja Europejska opublikowała tekst rozporządzenia w językach narodowych. Na stronie Biura jest zamieszczony link do tego dokumentu i można się z nim zapoznać. Dalej będzie możliwość udzielania dofinansowania na dotychczasowych zasadach.

W rozporządzeniu zmieniło się poza naszym protestem dotyczącym wysokości środków jakie mogą być przeznaczone na subsydiowanie zatrudnienia. Zgłaszaliśmy też uwagę dotyczącą tego aby expressis verbis w rozporządzeniu zapisać możliwość udzielania dofinansowania do wynagrodzeń pracowników, którzy stali się niepełnosprawni w trakcie zatrudnienia. Komisja Europejska nie uwzględniła tej naszej uwagi, ale nadal na stronie internetowej KE jest wyjaśnienie dotyczące poprzedniej wersji rozporządzenia. Pan Minister wystąpił w tej sprawie do Prezesa UOKiK aby wyjaśnić w Komisji Europejskiej czy na pewno będzie można zastosować ten instrument do pracowników, którzy stali się niepełnosprawni w trakcie zatrudnienia.

Nie zmieniły się zasadniczo warunki udzielania pomocy na zatrudnienie z wyjątkiem definiowania efektu zachęty. Do tej pory efekt zachęty rozumiany był jako wzrost zatrudnienia ogółem i wzrost zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych przy rekrutacji nowego pracownika niepełnosprawnego. Obecnie wystarczy, że wyrekrutowanie pracownika niepełnosprawnego będzie powodowało wzrost zatrudnienia ogółem. Taką zmianę będzie należało wprowadzić do ustawy o rehabilitacji (...). Jeżeli chodzi o dodatkowe koszty zatrudniania osób niepełnosprawnych to tutaj KE szerzej otworzyła możliwość dofinansowania różnych kosztów także na otwartym rynku pracy. Stworzyło to dylemat gdyż Fundusz ma ograniczoną ilość środków i nie starczy środków np. na dowóz pracowników niepełnosprawnych do pracy i z pracy u każdego pracodawcy. Na razie nie przewiduje się rozszerzenia zakresu tego

instrumentu. Natomiast to co chcemy wprowadzić do ustawy i co uważamy za potrzebne i pożyteczne to możliwość szkolenia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy. KE taką możliwość przewidziała i taki zapis do ustawy zostanie wprowadzony.

Pani Mrugalska zapytała czy to dotyczy trenera pracy?

Pracownika pomagającego w pracy zatrudnionego u danego pracodawcy więc nie koniecznie to trener pracy. Odpowiednie przeszkolenie w jaki sposób pomagać osobie, która takiej pomocy potrzebuje jest czymś zdecydowanie potrzebnym. Pewne wątpliwości są co do zmian, które wydawały by się niewielkich zaproponowanych w katalogu kosztów możliwych do sfinansowania jako dodatkowe koszty zatrudniania osób niepełnosprawnych. W art. 34 nowego rozporządzenia mamy zapis dla pracodawców zapewniających zatrudnianie chronione. Do tej pory możliwa była rekompensata budowy, wyposażenia, rozbudowy danej jednostki czyli zakładu pracy natomiast teraz KE zdecydowała, że możliwe będzie pokrywanie kosztów budowy, wyposażenia lub modernizacji czyli nie będzie rozbudowy a jedynie modernizacja nie zakładu a jednostek produkcyjnych danego przedsiębiorstwa. Mamy wątpliwości jak to rozumieć, gdyż wydaje się, że KE zawężyła możliwość rekompensaty dodatkowych kosztów tylko do tych części, które wykorzystywane są na prowadzenie działalności. Natomiast cała baza wypoczynkowa, socjalna, rehabilitacyjna już nie. Dlatego mamy wątpliwości jak postąpić z zakładami, które świadczą usługi. Ta kwestia również została poruszona w piśmie do Szefa UOKiK z prośbą o zadanie konkretnego pytania do Komisji ponieważ nie ma definicji jednostki produkcyjnej w samym rozporządzeniu. Nie możemy rozpocząć procesu legislacyjnego ponieważ samo rozporządzenie nie zostało opublikowane podejrzewamy, że KE czeka na ukształtowanie nowych organów od strony personalnej. Oczekujemy też na uzyskanie odpowiedzi odnośnie naszych wątpliwości. Będzie mało czasu na znowelizowanie ustawy i wydaniu stosownych rozporządzeń. PFRON musi przystosować swój system informatyczny aby odpowiednio udzielać dofinansowań. Po dokonaniu analizy naszej ustawy będzie należało 6 art. ustawy znowelizować i trzeba będzie dokonać nowelizacji kolejnych 4 rozporządzeń, które będą obowiązywały od 1 stycznia 2014 r.

Ad.2

Pani Dyrektor omówiła bieżące prace legislacyjne w związku ze zmianami przedłużeniem czasu obowiązywania starego rozporządzenia musieliśmy część rozporządzeń znowelizować i wydłużyć czas ich obowiązywania gdyż miały termin ważności w związku z tym będziemy musieli dwukrotnie w tym roku nowelizować te same rozporządzenia. Jak będzie ogłoszone nowe rozporządzenie będzie je należało zaadoptować do nowych warunków.

W pierwszym półroczu zaplanowano znowelizowanie bądź wydanie 15 rozporządzeń . 5 rozporządzeń zostało opublikowanych w Dz U 9 oczekuje na publikację 1 jest w trakcie uzgodnień i konsultacji publicznych.

Pani Dyr. omówiła rozporządzenia dotyczące rynku pracy. Rozporządzenia rządzące się zasadą de minimis zostało znowelizowanych pod obowiązujące nowe rozporządzenie. KE odstąpiła a my w ślad za Komisją od obowiązku wykazywania dobrej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa. Pomoc de minimis może być udzielana nawet gdy przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej i to znalazło odzwierciedlenie we wszystkich rozporządzeniach, które się tą zasadą rządzą.

Pozostałe zmiany w rozporządzeniach dotyczyły wyłącznie przedłużenia czasu obowiązywania dotychczasowych rozwiązań dotyczyło to tych rozporządzeń, które działają według zasad dużej pomocy czyli dla wyłączeń blokowych. Przy okazji doprecyzowano niektóre przepisy po to aby wyeliminować wątpliwości interpretacyjne dotyczy to zasady de minimis tam gdzie pracodawca ma prawo do korzystania ze środków z fron-u ale nie ma już statusu zakładu pracy chronionej Pozostałe zmiany mają charakter wyłącznie redakcyjny i porządkowy.

Rozporządzenie, które jest w konsultacjach dotyczy rozszerzenia wykazu podmiotów, które są zwolnione z opłat pocztowych (z prośbą o włączenie do tego wykazu zwróciła się Fundacja Pomocy Osobom Niewidomym i Słabowidzącym DIOPRIA).

Na przyszłe półrocze Biuro planuje nowelizację 8 rozporządzeń w zakresie pomocy publicznej ale także w związku zapowiedzią Ministra Pracy złożoną na okrągłym stole. Dotyczą one maksymalnych wysokości pomocy na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych oraz zaopatrzenia.

W związku z koniecznością opuszczenia posiedzenia Rady przez Pana Ministra członkowie Rady skierowali pytania

Głos zabrał Pan Adam Kondzior w sprawie kart parkingowych. Od 1 lipca do 30 listopada nastąpi weryfikacja kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Komu przysługuje nowa karta parkingowa jakie schorzenia mają być ujęte? Zarzucił, że rozporządzenia są zbyt lakoniczne i Zespoły Orzekające nie miały możliwości się z nimi zapoznać a czasu zostało bardzo mało. Pan Kondzior zadał pytanie co z kosztami związanymi z wymianą kart parkingowych. W Olsztynie jest prawie 11 tys. Kart parkingowych do wymiany. Czy po 1 lipca po uzyskaniu orzeczenia będą wydawane już na nowych zasadach karty parkingowe? Pytań jest bardzo wiele. Na poprzednim posiedzeniu Rady zaznaczaliśmy, że będziemy zwracali się do posłów Marka Plury i Sławomira

Piechoty o rozważenie czy nie wprowadzić dłuższego vacatio legis przynajmniej do 1 kwietnia 2015 roku

Pan Jarosław Duda odpowiedział, że była taka próba rozmowy z udziałem Ministra Pracy Pana Kosiniaka-Kamysza ale ustawa została przyjęta więc nie ma precedensu przesuwania jej terminu i posłowie z przewodniczącym Komisji nie widzieli możliwości wprowadzenia dłuższego vacatio legis.

Pani Maria Podgórnica poinformowała, że w ubiegłym tygodniu odbyło się posiedzenie Komisji Unii Metropolii i Komisja Unii jako przedstawiciel dużych miast postanowiła wystąpić do ustawodawcy o wyjaśnienia. Jest enigmatyczny zapis „znaczące trudności w poruszaniu się”? Co z prawami nabytymi czy jest weryfikacja? Tryb wprowadzenia i czas wprowadzenia nowych kart

Członkowie Rady wyrazili swoje obawy dotyczące wydawania nowych kart parkingowych i ponownym ubieganiu się o orzeczenie ze wskazaniem do ulg i uprawnień.

Dyskusja

Głos zabrał Zastępca Dyrektora Biura Pan Krzysztof Kosiński. Nowelizacja rozporządzenia w zakresie orzekania o stopniu niepełnosprawności została podpisana i skierowana do opublikowania. Ta nowelizacja rozporządzenia polegała na tym aby usunąć przesłankę kwalifikowania do wskazania dotyczącego karty wyłącznie dlatego, że on jest w ustawie i nie można jej zdublować w rozporządzeniu. To jest czysta technika legislacyjna.

Jeśli chodzi o koszty to obecnie zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów Karta parkingowa i to zadania związane z pierwszym etapem będzie finansowane w ramach rezerwy budżetowej na zespoły do spraw orzekania. W przypadku gdyby zabrakło jest sugestia Ministerstwa Finansów o przekwalifikowanie rezerw Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na tą rezerwę dotyczącą orzekania. System jest samonapędzający się. Opłata za wydanie karty pokrywa koszty wydania karty. Zespoły orzekające zgłaszają, że brakuje im środków. Minister Pracy pisze do wojewodów o zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania. To wojewoda zapewnia środki na ten cel, wnioskując do Ministra Finansów.

Pan Dyrektor omówił procedurę ubiegania się o kartę parkingową. Aby uzyskać kartę parkingową od 6 lat trzeba mieć wskazanie. Trzeba uzyskać orzeczenie ze wskazaniem do ulg i uprawnień. Karty, które wydane były bezterminowo tracą ważność. Te osoby będą orzekane w odniesieniu do przesłanki „znaczne ograniczone możliwości do samodzielnego poruszania się”. Ten system zacznie funkcjonować od 1 lipca.

Dalia Ujazdowska-Kowalik poinformowała członków Rady o piśmie Departamentu Pożytku Publicznego skierowanym do Przewodniczącej Rady. Departament Pożytku rozpoczął realizację projektu pn: ***W kierunku wprowadzenia zaawansowanych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji*** finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014. Pierwszym działaniem projektu jest trzydniowa wizyta studyjna na, którą zapraszają przedstawiciela samorządu zasiadającego w Radzie, który mógłby uczestniczyć w wizycie w Norwegii i zapoznać się z innowacyjnymi rozwiązaniami i praktykami przeciwdziałania dyskryminacji i ksenofobii, które funkcjonują w Norwegii.

Przedstawiciele samorządu zasiadający w Radzie uzgodnią kto zgłosi się do wyjazdu.

Pani Przewodnicząca poinformowała o organizowanym w dniach 23-24 października br., przez Gdański Obszar Metropolitalny Kongresie społecznościowym w Gdańsku wraz z wystawą najnowszej myśli technicznej przygotowaną przez gdańskie uczelnie.

Ad. 3

Ze względu na brak kworum nie przyjęto protokołu Nr 3

Pani Przewodnicząca zamknęła posiedzenie Rady.

Protokół sporządziła

Dalia Ujazdowska-Kowalik

specjalista

18-07-2014 r.